

Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
EVGENIEGO TANCHEVA
przedstawiona w dniu 11 lipca 2019 r.¹

Sprawa C-447/18

UB

przeciwko

Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Najvyšší súd Slovenskej republiky (sąd najwyższy Republiki Słowacji)]

Równe traktowanie w dziedzinie zabezpieczenia społecznego – Dyskryminacja ze względu na przynależność państwową – Pracownik niemigrujący – Spowodowana rozpadem państwa zmiana państwa członkowskiego, w którym pracownik ma miejsce zamieszkania – Przepis prawa państwa członkowskiego uzależniający prawo do dodatku z tytułu zdobycia medalu na igrzyskach olimpijskich i innych zawodach międzynarodowych od spełnienia przesłanki obywatelstwa – Obywatel Czech zamieszkały na Słowacji

1. Postępowanie główne stwarza Trybunałowi możliwość rozwinięcia orzecznictwa dotyczącego okoliczności, w jakich dodatkiem należnym wyłącznie obywatelom danego państwa członkowskiego mogą zostać objęci wszyscy obywatele Unii zamieszkali w owym państwie członkowskim. Przedmiotowe świadczenie (zwane dalej „dodatkiem”) jest przyznawane z tytułu zdobycia medalu na igrzyskach olimpijskich oraz innych zawodach sportowych rangi europejskiej i międzynarodowej.
2. Badany spór ma nietypowy charakter, ponieważ nie wynika on z wykonywania prawa do swobodnego przemieszczania się, lecz z faktu, że przed przystąpieniem Republiki Czeskiej i Republiki Słowackiej do Unii w dniu 1 maja 2004 r. Czechosłowacka Republika Socjalistyczna rozpadła się na dwa odrębne organizmy państwowe. W związku z tym obywatel Czech zamieszkały na Słowacji, który ubiega się o wypłatę dodatku przez słowacki organ zabezpieczenia społecznego, nie może być uznany za pracownika *migrującego*, skoro przez ponad 50 lat mieszkał na terytorium należącym obecnie do suwerennego państwa słowackiego.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (sąd najwyższy Republiki Słowackiej) zwraca się z pytaniem, czy taka osoba może mimo to, w celu uzyskania prawa do dodatku, powołać się na rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego² oraz na przewidziane w art. 34 karty prawo do świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego i przywilejów socjalnych.
4. Z przyczyn, które przedstawiłem szczegółowo w części IV poniżej, zdecydowałem się udzielić na tak postawione pytanie odpowiedzi przeczącej.

1 Język oryginału: angielski.

2 Dz.U. 2004, L 166, s. 1. Zmieniona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 988/2009 z dnia 16 września 2009 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz określającym treść załączników (Dz.U. 2009, L 284, s. 43); sprostowanie Dz.U. 2004, L 200, s. 1.

I. Ramy prawne

A. Prawo Unii

5. Artykuł 34 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej nosi tytuł „Zabezpieczenie społeczne i pomoc społeczna”. Jego pierwsze dwa ustępy stanowią, co następuje:

„1. Unia uznaje i szanuje prawo do świadczeń z zabezpieczenia społecznego oraz do usług społecznych zapewniających ochronę w takich przypadkach jak: macierzyństwo, choroba, wypadki przy pracy, zależność lub podeszły wiek oraz w przypadku utraty zatrudnienia, zgodnie z zasadami ustanowionymi w prawie Unii oraz ustawodawstwach i praktykach krajowych.

2. Każdy mający miejsce zamieszkania i przemieszczający się legalnie w obrębie Unii Europejskiej ma prawo do świadczeń z zabezpieczenia społecznego i przywilejów socjalnych zgodnie z prawem Unii oraz ustawodawstwami i praktykami krajowymi”.

6. Motywy 4 i 5 rozporządzenia nr 883/2004 przewidują, co następuje:

„(4) Niezbędne jest uwzględnienie szczególnych cech ustawodawstwa krajowego w zakresie zabezpieczenia społecznego i stworzenie jedynie systemu koordynacji.

(5) Niezbędne jest, w ramach takiej koordynacji, zagwarantowanie we Wspólnocie równego traktowania zainteresowanych osób na podstawie różnych ustawodawstw krajowych”.

7. Artykuł 1 lit. w) rozporządzenia nr 883/2004 ma następujące brzmienie:

„określenie »emerytura lub renta« oznacza nie tylko emerytury lub renty, ale też świadczenia zryczałtowane, które mogą zastąpić emerytury i renty oraz wypłaty z tytułu zwrotu składek, jak również, zgodnie z postanowieniami tytułu III, podwyżki rewaloryzacyjne lub zasiłki uzupełniające”.

8. Artykuł 3 rozporządzenia nr 883/2004 nosi tytuł „Zagadnienia objęte rozporządzeniem” i stanowi, w ust. 1, 3 i 5, co następuje:

„1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do całego ustawodawstwa odnoszącego się do następujących działów zabezpieczenia społecznego:

- a) świadczeń z tytułu choroby;
- b) świadczeń z tytułu macierzyństwa i równoważnych [im] świadczeń dla ojca;
- c) świadczeń z tytułu inwalidztwa;
- d) świadczeń z tytułu starości;
- e) rent rodzinnych;
- f) świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i choroby zawodowej;
- g) zasiłków na wypadek śmierci;
- h) świadczeń dla bezrobotnych;
- i) świadczeń przedemerytalnych;

j) świadczeń rodzinnych[.]

[...]

3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się także do specjalnych nieskładkowych świadczeń pieniężnych objętych art. 70.

[...]

5. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się:

a) do pomocy społecznej i medycznej; ani

b) do świadczeń, w związku z którymi państwo członkowskie przejmuje odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom i zapewnia odszkodowanie, takich jak świadczenia dla ofiar wojny i działań wojennych lub ich skutków, ofiar zbrodni, zabójstw lub aktów terroryzmu, ofiar szkód spowodowanych przez funkcjonariuszy państwa członkowskiego podczas wykonywania ich obowiązków lub dla osób, które znalazły się w niekorzystnej sytuacji ze względów politycznych lub religijnych lub też ze względu na pochodzenie”.

9. Artykuł 4 rozporządzenia nr 883/2004 nosi tytuł „Zasada równego traktowania”. Jego brzmienie jest następujące:

„O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, korzystają z tych samych świadczeń i podlegają tym samym obowiązkom na mocy ustawodawstwa każdego państwa członkowskiego, co jego obywatele”.

10. Artykuł 5 nosi tytuł „Równe traktowanie świadczeń, dochodów, okoliczności lub zdarzeń”. Jego brzmienie jest następujące:

„O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej oraz w świetle specjalnych wprowadzonych przepisów wykonawczych zastosowanie mają następujące przepisy:

a) w przypadkach, w których na podstawie ustawodawstwa właściwego państwa członkowskiego otrzymywanie świadczeń z zabezpieczenia społecznego i inny dochód ma pewne skutki prawne, odpowiednie przepisy tego ustawodawstwa mają zastosowanie także do otrzymywanych świadczeń równoważnych nabytych na podstawie prawodawstwa innego państwa członkowskiego lub dochodów osiągniętych w innym państwie członkowskim;

(b) w przypadkach, w których na podstawie ustawodawstwa właściwego państwa członkowskiego zaistnieniu pewnych okoliczności lub zdarzeń przypisywane są określone skutki prawne, to państwo członkowskie uwzględnia podobne okoliczności lub zdarzenia zaistniałe w każdym państwie członkowskiego tak jak gdyby miały one miejsce na jego własnym terytorium”.

11. Artykuł 70 rozporządzenia nr 883/2004 nosi tytuł „Przepis ogólny”. Brzmi on następująco:

„1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do specjalnych nieskładkowych świadczeń pieniężnych wypłacanych na podstawie ustawodawstwa, które, ze względu na swój zakres podmiotowy, cele i/lub warunki uprawnienia, nosi cechy zarówno ustawodawstwa dotyczącego zabezpieczenia społecznego, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jak i pomocy społecznej.

2. Do celów stosowania przepisów niniejszego rozdziału określenie »specjalne nieskładkowe świadczenia pieniężne« oznacza świadczenia, które:

a) mają na celu zapewnienie:

i) uzupełniającej, zastępczej lub dodatkowej ochrony na wypadek ryzyk [rodzajów ryzyka] objętych działami ubezpieczenia społecznego, o których mowa w art. 3 ust. 1, a które gwarantują zainteresowanym minimum środków utrzymania z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej i społecznej zainteresowanego państwa członkowskiego;

lub

ii) wyłącznie szczególnej ochrony dla niepełnosprawnego, ściśle związanej ze środowiskiem społecznym tej osoby w zainteresowanym państwie członkowskim;

oraz

b) w przypadkach, w których finansowanie wynika wyłącznie z obowiązkowego opodatkowania mającego pokrywać ogólne wydatki publiczne, a warunki udzielania i wyliczania świadczeń nie zależą od jakiegokolwiek składki w odniesieniu do beneficjenta. Jednakże świadczenia udzielane w celu uzupełnienia świadczenia składkowego nie są uważane za świadczenia składkowe z tego tylko powodu;

oraz

c) są wymienione w załączniku X.

3. Przepisy art. 7 i pozostałych rozdziałów niniejszego tytułu nie mają zastosowania do świadczeń, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

4. Świadczenia, o których mowa w ust. 2, udzielane są wyłącznie w państwie członkowskim, w którym zainteresowani mają miejsce zamieszkania, zgodnie z jego ustawodawstwem. Świadczenia takie udzielane są przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt”.

B. Prawo słowackie

12. Artykuł 1 zákon č. 112/2015 Z.z. o príspevku športovému reprezentantovi a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ustawy nr 112/2015 o dodatku dla reprezentantów sportowych, zwanej dalej „ustawą nr 112/2015”), w brzmieniu mającym zastosowanie do postępowania głównego, stanowi:

„Niniejsza ustawa reguluje przyznawanie dodatku dla reprezentantów sportowych (zwanego dalej »dodatkiem«), jako państwowego świadczenia socjalnego, którego celem jest zapewnienie wsparcia finansowego sportowcowi, który jako reprezentant sportowy Republiki Czechosłowackiej, Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej, Czechosłowackiej Republiki Federacyjnej, Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej lub Republiki Słowackiej zdobył medal na igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach olimpijskich niesłyszących, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy”.

13. Artykuł 2 ust. 1 ustawy nr 112/2015, we wspomnianym brzmieniu, stanowi:

„Osoba fizyczna, która:

- a) jako reprezentant sportowy Republiki Czechosłowackiej, Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej, Czechosłowackiej Republiki Federacyjnej, Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej lub Republiki Słowackiej zdobyła:
 1. złoty medal (pierwsze miejsce), srebrny medal (drugie miejsce) lub brązowy medal (trzecie miejsce) na igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich lub na igrzyskach olimpijskich niesłyszących,
 2. złoty medal (pierwsze miejsce), srebrny medal (drugie miejsce) lub brązowy medal (trzecie miejsce) na mistrzostwach świata lub złoty medal (pierwsze miejsce) na mistrzostwach Europy w dyscyplinie sportowej włączonej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski do igrzysk olimpijskich, przez Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski do igrzysk paraolimpijskich lub przez Międzynarodowy Komitet Sportu Niesłyszących do igrzysk olimpijskich niesłyszących bezpośrednio poprzedzających mistrzostwa świata lub mistrzostwa Europy lub które odbyły się w roku, w którym odbyły się mistrzostwa świata lub mistrzostwa Europy;
- b) jest obywatelem Republiki Słowackiej;
- c) zamieszkuje na stałe na terytorium Republiki Słowackiej lub jest osobą, do której ma zastosowanie przepis szczególny;
- d) nie otrzymuje podobnego świadczenia zagranicznego;
- e) osiągnęła wiek emerytalny; i
- f) złożyła wniosek o emeryturę zgodnie z przepisami szczególnymi
ma prawo do dodatku”.

14. Zgodnie z art. 3 ustawy nr 112/2015 w tym samym brzmieniu:

„Wysokość dodatku stanowi różnicę:

- a) między kwotą 750 EUR a sumą świadczeń emerytalnych przyznanych zgodnie z przepisami szczególnymi oraz podobnych świadczeń emerytalnych wypłacanych za granicą, jeżeli osoba fizyczna zdobyła:
 1. złoty medal zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) pkt 1,
 2. złoty medal zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) pkt 2 na mistrzostwach świata; lub
- b) między kwotą 600 EUR a sumą świadczeń emerytalnych przyznanych zgodnie z przepisami szczególnymi oraz podobnych świadczeń emerytalnych wypłacanych za granicą, jeżeli osoba fizyczna zdobyła:
 1. srebrny medal zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) pkt 1,
 2. srebrny medal zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) pkt 2 na mistrzostwach świata; lub

- c) między kwotą 500 EUR a sumą świadczeń emerytalnych przyznanych zgodnie z przepisami szczególnymi oraz podobnych świadczeń emerytalnych wypłacanych za granicą, jeżeli osoba fizyczna zdobyła:
1. brązowy medal zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) pkt 1,
 2. brązowy medal zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) pkt 2 na mistrzostwach świata lub
 3. złoty medal zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) pkt 2 na mistrzostwach Europy”.

II. Okoliczności faktyczne i pytanie prejudycjalne

15. Z wykazu zdobytych medali prowadzonego przez Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ministerstwo edukacji, nauki, badań i sportu Republiki Słowackiej) wynika, że UB (zwany dalej „skarżącym”), który jest obywatelem czeskim, zdobył złoty medal na mistrzostwach Europy w hokeju na lodzie i srebrny medal na mistrzostwach świata w hokeju na lodzie, przy czym oba te medale zostały zdobyte w 1971 r. W dniu 17 grudnia 2015 r. powołał się on wobec słowackiego organu zabezpieczenia społecznego na prawo do przedmiotowego dodatku.

16. Wniosek ten został oddalony, w oparciu o art. 2 ust. 1 lit. b) ustawy nr 112/2015, z uwagi na fakt, że skarżący jest obywatelem czeskim. W postępowaniu przed Krajský súd v Košiciach (sądem okręgowym w Koszycach, Słowacja) skarżący, powołując się na prawo Unii, podniósł, że słowacki przepis ma skutek dyskryminujący ze względu na jego obywatelstwo. Ponadto skarżący zwrócił uwagę, że nie uwzględniono okoliczności, iż od 52 lat ma on miejsce zamieszkania w Republice Słowackiej.

17. Na podstawie dokumentacji dotyczącej procesu legislacyjnego Najvyšší súd Slovenskej republiky (sąd najwyższy Republiki Słowackiej, zwany dalej „sądem odsyłającym”) ustalił, że na posiedzeniu w dniu 22 kwietnia 2015 r. rząd Republiki Słowackiej omawiał projekt ustawy o dodatku dla sportowców, którzy reprezentowali państwo na arenie międzynarodowej i na przykład w odniesieniu do art. 2 ust. 1 lit. b) doszedł do wniosku, iż „konieczne jest nadanie mu następującego brzmienia: »b) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obywatelem państwa będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub obywatelem Szwajcarii«”. Za konieczne uznano wprowadzenie w projekcie ustawy odniesień do aktów prawa Unii dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

18. Na wniosek niektórych członków Národná rada Slovenskej republiky (rady narodowej Republiki Słowackiej, zwanej dalej „organem ustawodawczym”) zmieniono projekt ustawy o dodatku dla sportowców którzy reprezentowali państwo na arenie międzynarodowej w ten sposób, że w art. 2 słowa „państwa członkowskiego Unii Europejskiej” zastąpiono słowami „Republiki Słowackiej”.

19. Jako uzasadnienie proponowanej zmiany wskazano, że dodatek jest państwowym świadczeniem z zakresu zabezpieczenia społecznego, które nie jest świadczeniem emerytalnym, a jego celem jest przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa finansowego najlepszych sportowców, którzy jako obywatele słowaccy reprezentowali Republikę Słowacką lub jej poprzedników prawnych; ponieważ zaś projekt ustawy nie miał na celu zapewnienie bezpieczeństwa finansowego sportowcom będącym członkami reprezentacji narodowych, którzy są obywatelami innych państw, zaproponowano wprowadzenie obywatelstwa Republiki Słowackiej jako jednego z warunków uzyskania prawa do dodatkowego świadczenia.

20. Projekt ustawy o dodatku dla sportowców, którzy reprezentowali państwo na arenie międzynarodowej został ostatecznie przyjęty przez organ ustawodawczy wraz z klauzulą zgodności projektu ustawy z prawem Unii, zgodnie z którą stopień zgodności uznaje się za „pełny”, ponieważ do projektu nie ma zastosowania ani prawo pierwotne, ani prawo wtórne, ani też dalsze prawo pochodne Unii Europejskiej.

21. Sąd odsyłający wskazał w postanowieniu odsyłającym, że jest świadomy tego, iż w przypadku skierowania do Trybunału Sprawiedliwości pytań prejudycjalnych, których podstawę prawną stanowi karta, Trybunał ocenia zgodność z zakresem zastosowania karty w świetle jej art. 51 ust. 1, który przewiduje, że jej postanowienia mają zastosowanie do państw członkowskich wyłącznie w zakresie, w jakim te stosują prawo Unii³.

22. W związku z tym sąd odsyłający podkreśla, że wykładnia praw do świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego i pomocy społecznej, ustanowionych art. 34 karty, o którą się zwraca, nie jest celem samym w sobie lecz zmierza do zwrócenia uwagi na wspomnianą wyżej podstawę sporu zawisłego przed sądem krajowym, w którym to sporze należy ocenić zgodność z prawem sposobu postępowania organu administracji publicznej.

23. Zdaniem sądu odsyłającego dodatek dla sportowców, którzy reprezentowali państwo na arenie międzynarodowej nie ma wyłącznie charakteru państwowego świadczenia z zakresu zabezpieczenia społecznego, jak stwierdzono to w dokumentach opracowanych w toku procesu legislacyjnego. Z wymienionych poszczególnych przepisów ustawy nr 112/2015 wynika, że świadczenie to jest wypłacane równolegle i regularnie, wraz ze świadczeniem emerytalnym, w celu doprowadzenia kwoty świadczenia emerytalnego do poziomu 750 EUR [zgodnie z lit. a)], poziomu 600 EUR [zgodnie z lit. b)] lub poziomu 500 EUR [zgodnie z lit. c)].

24. Bezsporne jest ponadto, że skarżący, jako członek reprezentacji narodowej w sporcie zespołowym, jest w innej sytuacji niż jego koledzy z drużyny tylko dlatego, że w przeciwieństwie do nich nie jest obywatelem słowackim, mimo iż swoim wysiłkiem i umiejętnościami również przyczynił się do wspólnego wyniku reprezentacji narodowej.

25. Sąd odsyłający stwierdza, że przed podjęciem decyzji o przedstawieniu pytania prejudycjalnego szczegółowo przeanalizował wyroki Trybunału Sprawiedliwości w podobnych sprawach, to znaczy wyroki: z dnia 22 czerwca 2011 r., Landtová⁴, Komisja/Słowacja, C-361/13⁵, który dotyczył dodatku bożonarodzeniowego, oraz Komisja/Słowacja, C-433/13⁶, ale doszedł do wniosku, że nie mają one zastosowania w niniejszej sprawie.

26. W związku z powyższym sąd odsyłający postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy w okolicznościach postępowania głównego możliwe jest dokonanie wykładni art. 1 lit. w) i art. 4 i 5 [rozporządzenia nr 883/2004], rozpatrywanych łącznie z prawem do świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego i przywilejów socjalnych, ustanowionym w art. 34 ust. 1 i 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie zastosowaniu przepisu krajowego, zgodnie z którym słowacka instytucja zabezpieczenia społecznego uwzględnia obywatelstwo

3 Wyrok z dnia 26 lutego 2013 r., Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105; postanowienie z dnia 28 listopada 2013 r., Sociedade Agrícola e Imobiliária da Quinta de S. Paio, C-258/13, EU:C:2013:810.

4 Wyrok z dnia 22 czerwca 2011 r., Landtová, C-399/09, EU:C:2011:415.

5 Wyrok z dnia 16 września 2015 r., Komisja/Słowacja, C-361/13, EU:C:2015:601.

6 Wyrok z dnia 16 września 2015 r., Komisja/Słowacja, C-433/13, EU:C:2015:602.

wnioskodawcy jako podstawowy warunek prawa do dodatku do emerytury dla reprezentantów sportowych, chociaż częścią przepisu krajowego jest również inny wymóg prawny, a mianowicie udział w reprezentacji narodowej poprzedników prawnych Republiki Słowackiej, w tym Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej?”.

27. Uwagi na piśmie zostały przedstawione Trybunałowi przez Republikę Czeską, Republikę Słowacką i Komisję Europejską. Wszyscy oni byli obecni na rozprawie, która odbyła się w dniu 7 maja 2019 r.

III. Podsumowanie uwag na piśmie

28. Republika Czeska utrzymuje, że analizowany dodatek bez wątpienia wchodzi w zakres przedmiotowy rozporządzenia nr 883/2004. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału dane świadczenie stanowi świadczenie z zakresu zabezpieczenia społecznego jedynie wówczas, gdy jest przyznawane bez jakiegokolwiek indywidualnej lub uznaniowej oceny potrzeb osobistych beneficjentów, w oparciu o sytuację określoną prawnie, oraz jeżeli dotyczy ono jednego z rodzajów ryzyka wymienionych w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004⁷.

29. Po pierwsze, w świetle prawa słowackiego dodatek jest prawem. W związku z tym nie jest on przyznawany fakultatywnie, lecz obligatoryjnie. Po drugie, jest on wypłacany automatycznie osobom, które spełniają obiektywne kryteria, tj. reprezentowanie Słowacji lub jej poprzedniczki prawnej na określonych zawodach sportowych rangi międzynarodowej. W związku z tym nie jest w tym przypadku dokonywana indywidualna lub uznaniowa ocena, a właściwy organ nie bierze pod uwagę potrzeb wnioskodawcy. Po trzecie, dodatek stanowi uzupełnienie świadczenia emerytalnego, ponieważ jest on wypłacany regularnie i równoległe ze świadczeniem emerytalnym. Dlatego też stanowi on emeryturę lub rentę w rozumieniu art. 1 lit. w) rozporządzenia nr 883/2004, który dotyczy również dodatków do emerytury lub renty⁸. W świetle orzecznictwa Trybunału dodatek wypełnia również definicję świadczenia z tytułu starości w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. d) rozporządzenia nr 883/2004⁹. Oceny tej nie zmienia okoliczność, że wypłacany dodatek jest niezależny od wysokości otrzymywanego wynagrodzenia czy też od ukończonych okresów składowych¹⁰.

30. W związku z tym art. 4 rozporządzenia nr 883/2004 sprzeciwia się uzależnianiu wypłaty dodatku od spełnienia przesłanki obywatelstwa. Elementem decydującym o przyznaniu dodatku jest to, czy dana osoba reprezentowała państwo lub jego poprzedników prawnych i uzyskała wymagany wynik, a nie to, czy jest ona obywatelem danego państwa członkowskiego.

31. Republika Słowacka kwestionuje taką wykładnię prawa Unii. Wskazuje ona, że początkowo planowano, iż Republika Czeska i Republika Słowacka przyjmą skoordynowane podejście do kwestii przedmiotowego dodatku, zgodnie z którym oba państwa będą wypłacać go zamieszkałym na ich terytoriach osobom, które reprezentowały Republikę Czechosłowacką na określonych zawodach sportowych rangi międzynarodowej, niezależnie od tego, czy są one obywatelami Czech, czy też Słowacji, pod warunkiem że nie doprowadzi to do podwójnych płatności. Z tej przyczyny Republika Słowacka początkowo nie zaproponowała, aby dodatek był wypłacany jedynie obywatelom słowackim. Uczyniła to dopiero wtedy, gdy Republika Czeska nie przyjęła ustawy, na mocy której dodatek byłby

7 W tym względzie Republika Czeska powołuje się na wyroki: z dnia 16 lipca 1992 r., Hughes, C-78/91, EU:C:1992:331, pkt 15; z dnia 16 września 2015 r., Komisja/Słowacja, C-433/13, EU:C:2015:602, pkt 71. Znaczenie rozstrzygające mają cele i przesłanki przyznania świadczenia, a nie kwalifikacja dokonana przez państwo członkowskie. Zobacz wyroki: z dnia 16 lipca 1992 r., Hughes, C-78/91, EU:C:1992:331, pkt 14; z dnia 10 października 1996 r., Zachow, C-245/94 i C-312/94, EU:C:1996:379, pkt 17; z dnia 16 września 2015 r., Komisja/Słowacja, C-433/13, EU:C:2015:602, pkt 70.

8 W tym względzie Republika Czeska powołuje się na wyrok z dnia 20 stycznia 2005 r., Noteboom, C-101/04, EU:C:2005:51, pkt 27.

9 Republika Czeska powołuje się na wyrok z dnia 30 maja 2018 r., Czerwiński, C-517/16, EU:C:2018:350, pkt 45.

10 W tym zakresie Republika Czeska powołuje się na wyrok z dnia 20 stycznia 2005 r., Noteboom, C-101/04, EU:C:2005:51, pkt 29.

wypłacany również obywatelom słowackim mającym miejsce zamieszkania w Republice Czeskiej. W związku z tym gdyby Słowacja została zobowiązana do zmiany prawa, musiałaby wypłacać dodatek obywatelom słowackim zamieszkałym zarówno w Republice Czeskiej, jak i na Słowacji, a także obywatelom czeskim zamieszkałym na Słowacji.

32. Republika Słowacka utrzymuje, że przedmiotowy dodatek nie jest świadczeniem z zakresu zabezpieczenia społecznego w rozumieniu rozporządzenia nr 883/2004 i nie stanowi specjalnego nieskładkowego świadczenia, o którym mowa w art. 3 ust. 3 i art. 70 owego rozporządzenia.

33. Świadczenie z zakresu zabezpieczenia społecznego jest kwalifikowane jako takie w oparciu o konstytutywne elementy świadczenia, w szczególności jego cele i warunki przyznania. Dodatek nie dotyczy żadnego z rodzajów ryzyka wymienionych w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004¹¹. Nie stanowi on świadczenia emerytalnego w świetle orzecznictwa Trybunału¹². Dodatek jest wypłacany niezależnie od świadczeń emerytalnych. Byli sportowcy otrzymują go nawet wówczas, gdy w ogóle nie pobierają żadnej emerytury lub renty. Nie jest on natomiast wypłacany, gdy kwota świadczeń emerytalnych przekracza określony próg¹³. Ponadto dodatek nie jest wypłacany z tych samych źródeł co świadczenie emerytalne. Jego wypłaty dokonuje bezpośrednio państwo. Dodatek nie ma też na celu zaspokojenia potrzeb beneficjentów¹⁴. Stanowi on raczej wyraz uznania dla osiągnięć utalentowanych zawodników i zachętę dla młodych sportowców. Wypłacana kwota nie jest ustalana na podstawie liczby odprowadzonych składek czy też okresu ubezpieczenia¹⁵.

34. Co się tyczy specjalnych nieskładkowych świadczeń, o których mowa w art. 3 ust. 3 i art. 70 rozporządzenia nr 883/2004, Republika Słowacka wskazuje, że dodatek nie dotyczy żadnego z rodzajów ryzyka wymienionych w art. 3 ust. 1. Nie ma on też na celu zapewnienia środków utrzymania na minimalnym poziomie. Ponadto nie stanowi on świadczenia dla osób niepełnosprawnych, o którym mowa w art. 70 ust. 2 lit. a), jak również nie jest świadczeniem dodatkowym wymienionym w załączniku X do rozporządzenia nr 883/2004, jak wymaga tego art. 70 ust. 2 lit. c).

35. Artykuł 34 karty nie zmienia w żaden sposób stanowiska Republiki Słowackiej. Przedmiotowy dodatek nie wchodzi w zakres stosowania prawa Unii¹⁶.

36. Komisja zwraca uwagę, że przedmiotowy dodatek w rzeczywistości przysługuje jedynie osobom, które osiągnęły wiek emerytalny i wystąpiły o wypłatę świadczenia emerytalnego/z wnioskiem o emeryturę. Okoliczność, że stanowi on świadczenie uzupełniające, nie wyklucza możliwości kwalifikowania go jako świadczenia emerytalnego w rozumieniu rozporządzenia nr 883/2004¹⁷. Jednocześnie Komisja nie ma pewności, czy jest on objęty zakresem zastosowania rozporządzenia nr 883/2004. Stanowi on dodatkowe świadczenie przyznawane wąskiemu kręgowi osób jako nagroda

11 Republika Słowacka odwołuje się do wyroku z dnia 25 lipca 2018 r., A (Pomoc dla osoby niepełnosprawnej), C-679/16, EU:C:2018:601, pkt 32, 33.

12 Republika Słowacka odwołuje się do wyroku z dnia 16 grudnia 2015 r., Komisja/Słowacja, C-361/13, EU:C:2015:601, pkt 56.

13 Republika Słowacka powołuje się na wyroki: z dnia 20 stycznia 2005 r., Noteboom, C-101/04, EU:C:2005:51, pkt 27; z dnia 16 września 2015 r., Komisja/Słowacja, C-361/13, EU:C:2015:601, pkt 56.

14 Republika Słowacka odwołuje się do wyroków: z dnia 5 lipca 1983 r., Valentini, 171/82, EU:C:1983:189, pkt 14; z dnia 16 grudnia 2015 r., Komisja/Słowacja, C-361/13, EU:C:2015:601, pkt 55.

15 Wyrok z dnia 5 lipca 1983 r., Valentini, 171/82, EU:C:1983:189, pkt 14.

16 Republika Słowacka odwołuje się do wyroku z dnia 16 września 2004 r., Baldinger, C-386/02, EU:C:2004:535.

17 Komisja odwołuje się do wyroków: z dnia 20 stycznia 2005 r., Noteboom, C-101/04, EU:C:2005:51, pkt 25–29; z dnia 16 grudnia 2015 r., Komisja/Słowacja, C-361/13, EU:C:2015:601, pkt 55; z dnia 30 maja 2018 r., Czerwiński, C-517/16, EU:C:2018:350, pkt 33, 34 i przytoczone tam orzecznictwo.

za wyjątkowe dokonania w związku z reprezentowaniem kraju. Komisja stwierdza zatem, że przedmiotowy dodatek nie jest objęty zakresem stosowania rozporządzenia nr 883/2004, natomiast należy rozważyć, czy nie wchodzi on w zakres stosowania rozporządzenia (UE) nr 492/2011¹⁸ oraz postanowień TFUE.

37. Komisja stwierdza jednak, że nie ma konieczności rozstrzygnięcia o tym, czy dodatek stanowi przywilej socjalny w rozumieniu art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 492/2011¹⁹, ponieważ na pytanie zadane w trybie prejudycjalnym można udzielić odpowiedzi w oparciu o prawo pierwotne zawarte w TFUE.

38. W tym kontekście Komisja zwraca uwagę na art. 18 TFUE i wydany przez Trybunał wyrok *Tas-Hagen i Tas*²⁰, który jej zdaniem umożliwia skarżącemu powołanie się na przysługujący mu status pracownika w rozumieniu art. 45 TFUE.

IV. Analiza

39. Dodatek nie wchodzi ani w zakres zastosowania rozporządzenia nr 883/2004, ani rozporządzenia nr 492/2011, ani pierwotnego prawa Unii dotyczącego swobody przepływu, o którym wspomniała Komisja²¹. W takim przypadku nie ma więc możliwości zastosowania art. 34 karty, ponieważ sytuacja zaistniała w postępowaniu głównym nie „podlega” prawu Unii²².

40. Co się tyczy rozporządzenia nr 883/2004, to zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału „rozdział pomiędzy świadczeniami wyłączonymi z zakresu stosowania rozporządzenia nr 883/2004 a świadczeniami objętymi tym zakresem opiera się zasadniczo na elementach konstytutywnych każdego świadczenia, w szczególności jego celach i warunkach przyznania, a nie na okoliczności, czy ustawodawstwo krajowe kwalifikuje świadczenie jako świadczenie z tytułu zabezpieczenia społecznego”²³. W każdym wypadku, aby przepisy krajowe mieściły się w zakresie stosowania rozporządzenia nr 883/2004, muszą odnosić się do jednego z rodzajów ryzyka wymienionych wyraźnie w art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia²⁴.

41. Dodatek stanowiący przedmiot niniejszej sprawy nie odnosi się do żadnego z rodzajów ryzyka wymienionych wyraźnie w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 (i przywołanych w pkt 8 powyżej). Z orzecznictwa Trybunału wynika, że świadczenie można uznać za „świadczenie z [zakresu] zabezpieczenia społecznego”, jeżeli jest przyznawane beneficjentowi ze względu na zaistnienie określonego w przepisach prawnych stanu faktycznego, bez przeprowadzania w konkretnym przypadku jakiegokolwiek indywidualnej i uznaniowej oceny potrzeb osobistych, oraz jeżeli dotyczy ono jednego z rodzajów ryzyka wyliczonych w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004²⁵. Dodatek stanowi raczej formę nagrody za wyniki osiągnięte na międzynarodowych zawodach sportowych w związku z reprezentowaniem kraju. Okoliczność, że w praktyce jest on wypłacany osobom, które osiągnęły wiek emerytalny, nie wystarcza, aby uznać go za świadczenie z tytułu starości w rozumieniu art. 3 ust. 1. Jak

18 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii (Dz.U. 2011, L 141, s. 1).

19 Komisja odwołuje się do wyroków: z dnia 31 maja 1979 r., *Even i ONPTS*, 207/78, EU:C:1979:144; z dnia 27 września 1988 r., *Matteucci*, 235/87, EU:C:1988:460, pkt 16; z dnia 16 września 2004 r., *Baldinger*, C-386/02, EU:C:2004:535, pkt 17–19.

20 Wyrok z dnia 26 października 2016 r., C-192/05, EU:C:2006:676, pkt 16, 30 i sentencja.

21 Sytuacja zaistniała w postępowaniu głównym różni się zatem zasadniczo od sytuacji analizowanej przez Trybunał w wyroku z dnia 22 czerwca 2011 r., *Landtová*, C-399/09, EU:C:2011:415.

22 Zobacz np. wyrok z dnia 8 maja 2019 r., *PI*, C-230/18, EU:C:2019:383, pkt 63.

23 Wyroki: z dnia 30 maja 2018 r., *Czerwiński*, C-517/16, EU:C:2018:350, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 25 lipca 2018 r., *A*, C-679/16, EU:C:2018:601, pkt 31.

24 Wyrok z dnia 30 maja 2018 r., *Czerwiński*, C-517/16, EU:C:2018:350, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo.

25 Wyrok z dnia 14 marca 2019 r., *Dreyer*, C-372/18, EU:C:2019:206, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo.

podczas rozprawy wyjaśnił pełnomocnik Słowacji, dodatek dotyczy jedynie beneficjentów świadczenia z tytułu starości, którzy otrzymują najwyższe świadczenia określone w prawie tego państwa członkowskiego, w przypadku których kwota dodatku podlega obniżeniu. Uprawnienie do dodatku nie jest pod względem prawnym powiązane z otrzymywaniem świadczenia emerytalnego.

42. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału ustalenie, czy dodatek można uznać za „świadczenie z tytułu starości” w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. d) rozporządzenia nr 883/2004, a w konsekwencji za świadczenie z zakresu zabezpieczenia społecznego, wymaga dokonania oceny elementów konstytutywnych tego dodatku, w szczególności jego celu i warunków przyznawania²⁶.

43. Przedmiotowy dodatek przyznaje się osobom, które zajęły wysokie miejsca na międzynarodowych zawodach sportowych. Jest on pomyślany jako nagroda za uzyskane wyniki i zachęta dla młodszych sportowców. W związku z tym stwierdzam, że ów dodatek jest bliższy dodatkowi bożonarodzeniowemu, o którym mowa w wyroku Komisja/Słowacja²⁷ i który nie został uznany za świadczenie z tytułu starości w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. d) rozporządzenia nr 883/2004, aniżeli dodatkowi wakacyjnemu wypłacanemu wyłącznie osobom uprawnionym do emerytury lub renty rodzinnej i finansowanemu z tych samych źródeł, z których finansowane są emerytury i renty, o którym mowa w wyroku Trybunału w sprawie Noteboom²⁸ i który został uznany za świadczenie emerytalne²⁹. W analizowanej sprawie dodatek nie jest wypłacany z tego samego funduszu co emerytury i renty, ponieważ jest on finansowany bezpośrednio przez państwo i jak wyjaśniono powyżej, nie ma też żadnego związku z systemem emerytalnym, oprócz przypadku, w którym dokonuje się obniżenia kwoty wypłacanej byłym sportowcom otrzymującym świadczenie z tytułu starości w maksymalnej wysokości określonej w prawie słowackim.

44. Choć przyjmuję do wiadomości, że świadczenie analizowane w wyroku Komisja/Słowacja zostało przyznane szerokiej grupie beneficjentów, podczas gdy dodatek stanowiący przedmiot postępowania głównego - wąskiej grupie beneficjentów, to jednak ograniczona liczba beneficjentów, która stanowi pochodną miejsc zajętych na elitarnych zawodach sportowych, tylko uwypukla różnicę między owym dodatkiem a dodatkami do świadczeń z tytułu starości.

45. Co się tyczy specjalnych nieskładkowych świadczeń, o których mowa w art. 3 ust. 3 i art. 70 rozporządzenia nr 883/2004, zgadzam się z argumentami Republiki Słowackiej, które zostały przedstawione w pkt 34 powyżej, a zgodnie z którymi niemożliwe jest objęcie przedmiotowego dodatku zakresem zastosowania art. 70. Pragnę zauważyć, że w art. 3 ust. 5 lit. a) w sposób wyraźny wyłączono z zakresu stosowania rozporządzenia nr 883/2004 „pomoc społeczną”³⁰, a ponadto art. 70 ust. 2 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia nr 883/2004 odsyła do działów zabezpieczenia społecznego wymienionych w art. 3 ust. 1 i wprowadza wymóg, że świadczenie takie ma mieć na celu zapewnienie „uzupełniającej, zastępczej lub dodatkowej ochrony” przed jednym z rodzajów ryzyka wymienionych w art. 3 ust. 1³¹. Jak wyjaśniono w pkt 41 powyżej, doszedłem do wniosku, że przedmiotowy dodatek nie dotyczy żadnej z kategorii wymienionych w tym przepisie; stanowi on natomiast szczególną formę wsparcia w postaci nagrody za wybitne osiągnięcia sportowe. Dodatek nie jest przewidziany w załączniku X do rozporządzenia nr 883/2004, a jego celem nie jest zapewnienie środków utrzymania na minimalnym poziomie.

26 Wyrok z dnia 16 września 2015 r., Komisja/Słowacja, C-361/13, EU:C:2015:601, pkt 54.

27 Wyrok z dnia 16 września 2015 r., Komisja/Słowacja, C-361/13, EU:C:2015:601.

28 Wyrok z dnia 20 stycznia 2005 r., C-101/04, EU:C:2005:51, pkt 27.

29 W rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, zmienionego i zaktualizowanego rozporządzeniem Rady (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r. (Dz.U. 1997, L 28, s. 1), w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Rady (WE) nr 1606/98 z dnia 29 czerwca 1998 r. (Dz.U. 1998, L 209, s. 1). Przepis ten został uchylony art. 90 rozporządzenia nr 883/2004.

30 Zobacz np. wyrok z dnia 27 marca 1985 r., Hoeckx, 249/83, EU:C:1985:139, pkt 11, 12, 14.

31 Porównaj wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r., Skalka, C-160/02, EU:C:2004:269, w którym analizowana płatność stanowiła „specjalne nieskładkowe świadczenie”, ponieważ powiększała świadczenie emerytalne.

46. Dodatek nie jest również objęty zakresem stosowania art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 492/2011 jako „przywilej socjalny”, którego istotne cechy wykluczają możliwość zakwalifikowania jako takiego świadczenia związanego z usługami oddanymi krajowi. System narodowego uznania nie może być objęty zakresem stosowania art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 492/2011³². Ponadto fakt, że dodatek nie jest wypłacany obywatelom czeskim mającym miejsce zamieszkania na Słowacji, nie sprzyja ułatwianiu mobilności pracowników³³ jedynie w odniesieniu do niewielkiej liczby pracowników w Unii, mianowicie tych obywateli Czech, którzy reprezentowali były Republikę Czechosłowacką i którzy zamierzają się przenieść z Republiki Czeskiej do Republiki Słowackiej.

47. Innymi słowy – fakt, że dodatek jest wypłacany wyłącznie obywatelom słowackim, nie zniechęca w sposób globalny czy też ogólny na szczeblu całej Unii do przenoszenia się na Słowację w celu podjęcia tam pracy³⁴ na skutek tego, że władze słowackie odmawiają wypłaty dodatku obywatelom czeskim; jak jednak zostało to wskazane przez rząd słowacki w uwagach na piśmie oraz wyjaśnione na rozprawie przez pełnomocnika Słowacji, owe dwa państwa członkowskie podjęły – jeszcze przed uchwaleniem ustawy analizowanej w postępowaniu głównym – rozmowy w celu przyjęcia skoordynowanego podejścia, w ramach którego miałyby one wypłacać przedmiotowy dodatek swoim obywatelom niezależnie od miejsca ich zamieszkania.

48. Wreszcie powołanie się przez Komisję na wydany przez Trybunał wyrok *Tas-Hagen i Tas* należy uznać za nietrafne. W tym przypadku odmowie wypłaty przez Niderlandy ich własnym obywatelom świadczenia przyznawanego cywilnym ofiarom wojennym ze względu na fakt zamieszkiwania tych obywateli w Hiszpanii stał na przeszkodzie zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową przewidziany w art. 18 WE; sytuacja ta nie stanowiła natomiast sytuacji czysto wewnętrznej właśnie z tego powodu, że zainteresowane osoby skorzystały z przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się, udając się do Hiszpanii i przebywając na terenie tego państwa członkowskiego innego niż państwo, którego miały obywatelstwo³⁵. Trybunał stwierdził, że „ponieważ skorzystanie przez K. Tas-Hagen i R.A. Tasa z prawa gwarantowanego przez wspólnotowy porządek prawny miało wpływ na ich uprawnienie do uzyskania świadczenia przewidzianego przez ustawodawstwo krajowe, tego rodzaju sytuacja nie może być uważana za czysto wewnętrzną i niemającą związku z prawem wspólnotowym”³⁶.

49. Jest jednak bezsporne, że skarżący nigdy nie skorzystał z przysługujących mu na mocy art. 45 TFUE praw do „swobody przepływu”. W związku z tym choć powołanie się na wydany przez Trybunał wyrok *Tas-Hagen i Tas* byłoby uzasadnione w ramach sporu między obywatelem czeskim a czeskim organem zabezpieczenia społecznego, który stanowiłby konsekwencją odmowy wypłaty dodatku wskutek skorzystania przez obywatela Czech z przysługującego mu prawa do swobodnego przemieszczania się w drodze obrania miejsca zamieszkania w państwie członkowskim innym niż Republika Czeska, w tym w Republice Słowackiej, to taka sytuacja nie zachodzi w postępowaniu głównym. Stronami postępowania głównego są obywatel czeski, który nigdy nie skorzystał z przysługującego mu prawa do swobodnego przemieszczania się, oraz jego państwo członkowskie zamieszkania (tj. Słowacja), w którym mieszkał on zawsze od chwili przystąpienia owego państwa członkowskiego do Unii.

50. Spór nie wchodzi w zakres przedmiotowy stosowania prawa Unii, dlatego też art. 34 karty nie ma zastosowania.

32 Wyrok z dnia 31 maja 1979 r., *Even i ONPTS*, 207/78, EU:C:1979:144, pkt 23, 24. Zobacz także wyrok z dnia 16 września 2004 r., *Baldinger*, C-386/02, EU:C:2004:535, pkt 17, 19.

33 Wyrok z dnia 27 marca 1985 r., *Hoeckx*, 249/83, EU:C:1985:139, pkt 20.

34 Porównaj sytuacja analizowana przez Trybunał w wyroku z dnia 10 marca 1993 r., *Komisja/Luksemburg*, C-111/91, EU:C:1993:92; ów wyrok odnosił się do ustalonych okresów zamieszkiwania w Luksemburgu, które musiały być ukończone, aby możliwa była wypłata zasiłku z tytułu urodzenia dziecka oraz zasiłku macierzyńskiego. Taka sytuacja dotyczyła wszystkich kobiet będących obywatelkami Unii.

35 Wyrok z dnia 26 października 2006 r., *Tas-Hagen i Tas*, C-192/05, EU:C:2006:676, pkt 25.

36 Wyrok z dnia 26 października 2006 r., *Tas-Hagen i Tas*, C-192/05, EU:C:2006:676, pkt 28.

V. Wnioski

51. W konsekwencji proponuję Trybunałowi, by na pytanie przedstawione przez Najvyšší súd Slovenskej republiky (sąd najwyższy Republiki Słowackiej) odpowiedział w następujący sposób:

Wykładni art. 1 lit. w) i art. 4 i 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w związku z art. 34 ust. 1 i 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczącym prawa do świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego i przywilejów socjalnych, w okolicznościach niniejszej sprawy nie można dokonywać w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie stosowaniu przepisu krajowego, zgodnie z którym słowacka instytucja zabezpieczenia społecznego uwzględnia obywatelstwo wnioskodawcy, jako podstawowy warunek nabycia prawa do dodatku do emerytury dla reprezentantów sportowych, nawet jeśli częścią tego przepisu krajowego jest również inny warunek prawny, mianowicie wymóg udziału w reprezentacji poprzedników prawnych Republiki Słowackiej, w tym Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej.